

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Uzaktan Öğretiminde İletişim Odaklı Web 2.0 Araçları ve Uygulama Örnekleri

Ezgi İnal*, Fatih Arslanbaş**

Makale Geliş Tarihi:30/12/2020

Makale Kabul Tarihi: 24/02/2021

DOI:10.35675/befdergi.850781

Öz

Yabancı dil sınıflarında sınıf içi iletişim donanımlarının nasıl yapılandırıldığı önemlidir. Bu bakımdan öğrenciler ve öğretmenler arasındaki iletişim, disiplinler arası bir alan olarak uzaktan öğretim çerçevesinde ele alınması gereken bir konudur. Bu eğitim unsurlarının nasıl organize edildiği ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yüz yüze gerçekleştirilen sistemden uzaktan öğretime geçişinde değişen farklılıklar ve iletişim formları oldukça ilgi çekicidir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yapılarak Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde öğretici ve öğrenciler arasında aktif iletişimi sağlayabilecek web 2.0 araçlarına ve bu araçların hangi seviyelerde kullanılabileceğine yönelik Padlet, Lyrics Training, Google Classroom, Mindmeister, LearningApps, Voki, Quizlet, Wordwall uygulamalarına yer verilmiştir. Bu kapsamda gelecekte ortaya çıkacak/tasarlanacak işlevsel uygulamaların çeşitliliği uzaktan öğretimin de kalitesini artıracaktır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, web 2.0

In Teaching Turkish as a Foreign Language Communication Focused Web 2.0 Tools and Application Examples

Abstract

How in-class communication equipment is configured in foreign language classes is important. In this regard, communication between learners and instructors is an issue that should be addressed within the framework of distance learning as an interdisciplinary field. How these educational elements are organized and the changing differences and forms of communication in the transition of teaching Turkish as a foreign language from a face-to-face system to distance learning are very interesting. This study was conducted through document analysis, one of the qualitative research methods. It was informed on web 2.0 tools that can provide active communication between instructors and learners in distance learning Turkish as a foreign language and at what degree these tools can be utilized. In this context, Padlet, Lyrics Training, Google Classroom, Mindmeister, LearningApps, Voki, Quizlet, Wordwall applications were included.

Keywords: Communication, Teaching Turkish as a foreign language, web 2.0

Giriş

İletişim insan ilişkilerini düzenleyen, bireysel ve toplumsal anlamda olumlu etkiler sağlayan, insanın kendisine yönelik anlamlandırmalarını ve bulunduğu mevcut

* İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, inalvezgi@gmail.com, ORCID: 0000-0002-1573-9401

** İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, fatiharslanbas@aydin.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8804-2480

toplum düzenini anlamasını sağlayan duyguların, bilgilerin ya da fikirlerin aktarımında aracılığı ifade eden önemli bir kavramdır (Yüksel, 2004; Baltaş & Baltaş, 2002). Bu nedenlerle insanlar arasında doğru iletişim kurabilmek doğru toplumsal ilişkilerin de temelini oluşturmaktadır. İletişimin en temel unsurları kaynak ve alıcıdır. İletişim, sonucunda kaynak ve alıcı arasında meydana gelen etkileşimin davranış değişikliği oluşturarak bilgi fikir, tutum, duygu ve becerilerin değiştirilmesi sonucunu ortaya çıkaran bir süreçtir (Çetinkanat, 1998). Bu bağlamda iletişimin bir tür değerlendirmesini yapan Reardon (1987)'a göre: iletişim insani gereklilikten doğar ve çeşitli etkilerle oluşabilir, birden fazla insan gerekir ve iletişim sembollerin kullanımını gerektirir.

İletişimin gerçekleşmesi ile ilgili kaynak ve alıcının en fazla etkilendikleri unsurlardan birinin ortam olması kaçınılmazdır. İletişim gerçekleştiği ortamın yapısı açısından değerlendirildiğinde, dört başlık altında sınıflandırılmaktadır (Dökmen, 2010). Bunlar:

- Kişi içi iletişim: Bu iletişim, bireyin yorumlamalarla oluşturduğu iletişim biçimidir.
- Kişilerarası iletişim: Kaynak ve alıcıya odaklanan iletişimdir.
- Örgüt-içi iletişim: Çeşitli topluluklara ait iletişimdir.
- Kitle iletişimi: İnsanların büyük gruplarda yer aldıkları iletişimdir.

Şartların uygun olduğu ortamda gerçekleştirilen iletişim modelleri iletişimin kalitesini ve aynı zamanda iletişimin etkililiğini artırmaktadır. Bu da söz konusu mesajların ya da bilgilerin niteliğini zenginleştirici bir unsurdur. Etkili bir iletişimin bazı etmenleri şöyle sıralanabilir:

Şekil 1. İletişimin etmenleri

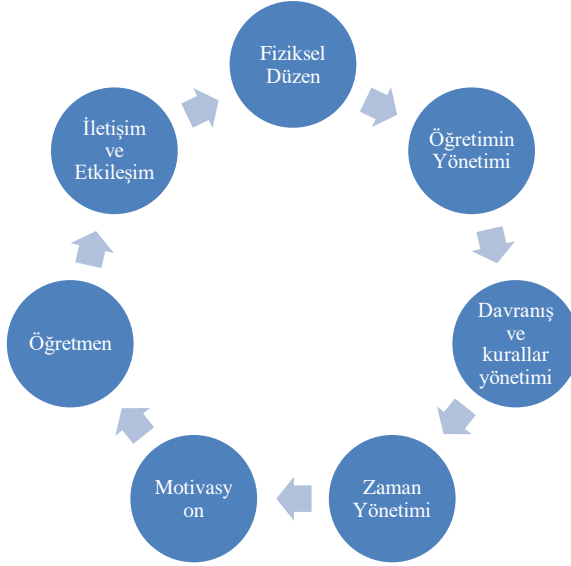
İletişim becerisi, bireylerin kazanımlarını; bireylerin tutumu iletilmesi hedeflenen mesajın ele alınış yönünü; iletişim kurulan konuya ilişkin bilginin mesajın niteliğini oluşturan temel bilgileri; deneyim ise iletişimin tekrarlanabilir ve tamamlanabilir yönünü ifade etmektedir. Bu kapsamda iletişimin en aktif kullanıldığı alanlardan biri eğitim, dolayısıyla genel anlamda okullar, özel anlamda ise sınıflardır. Bu nedenle, eğitimin tamamlayıcısı olabilmesi bakımından ister anadili sınıflarında ister yabancı dil sınıflarında olsun, iletişim oldukça önemli bir yere sahiptir. Uzaktan eğitim süreçlerinde ise bu konunun önemi biraz daha artmaktadır.

Yabancı Dil Sınıfları ve İletişim

Eğitim; çocuk/öğrenci, aile, öğretici, sistem koyucular, okul/üniversite idaresi gibi pek çok paydaşın etrafında birleştiği bir süreç, aynı zamanda da kültür boyutuyla sosyo-kültürel açıdan işlevsel bir yapıdır. “Öğrencilerin akademik başarısında etkisi olan birçok faktör bulunmaktadır. Bunlardan bazıları, öğrencinin zihinsel kapasitesi, duyuşsal özellikleri, öğretim hizmeti ve öğretmenin niteliği, öğrencinin sosyo-ekonomik durumu, sınıf ya da okul koşulları olarak sıralanabilir. Bu faktörler genel olarak bireysel, çevresel ve örgütsel olarak sınıflandırılabilir.” (Memduhoğlu &

Tanhan, 2009, s. 108). Bu bakımdan okulların eğitimdeki negatif unsurları pozitif çevirmeleri veya okullarda bazı önlemlerin geliştirilmesi eğitimin devamlılığı bakımından önemlidir. Bugün uzaktan eğitimin gereklilikleri çerçevesinde sınıf ortamları düşünüldüğünde kültürel farklılıklar bakımından ortaya çıkabilecek farklı iletişim sorunları ve bu olası sorunların uzaktan eğitim çerçevesinde giderilebilmesi oldukça önemlidir. Çünkü fiziksel ortamda ve geleneksel yöntemlerle bir arada olmayan ve muhtemelen farklı kültür dairelerine mensup bireylerin bulunduğu yabancı dil sınıflarının çevrim içi ortamlarda belirli standartları yakalayamaması doğaldır. Bu durumu en aza indirebilmek, eğitimdeki başarı ve devamlılığı sağlamak için iletişim odaklı web 2.0 araçları, sınıf ortamında iletişim donanımlarının gelişmesini kolaylaştırmaya yönelik kullanılabilir.

Çevrim içi sınıflarda sınıf yönetiminin boyutları incelendiğinde bu boyutların iletişim ve etkileşim başta olmak üzere, fiziksel düzen, öğretimin yönetimi, davranış ve kurallar yönetimi, zaman yönetimi, motivasyon ve öğretmen olduğu görülür (Şekil 2). Uzaktan eğitimde kullanılan web tabanlı ortamlar öğrenciye hem bilgi sunar hem de gerekli etkileşimi sağlar (Polat, 2016, s. 70).

Şekil 2. Çevrim içi sınıflarda sınıf yönetiminin boyutları (Polat, 2016, s. 70)

Çocuklar ve akabinde genç nüfusun okulda/üniversitede uyumlu ve başarılı olmaları, yaşam kalitelerini ve dolayısıyla bu neslin oluşturduğu gelecekteki toplumsal yaşamın dinamiklerini etkileyeceğinden ciddi bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğrencinin eğitim ortamında pozitif duygular hissettiği sınıflar, böylece sınıf ortamında öğrencilerle gerçekleştirecekleri her olumlu iletişim unsurunun bireyin akademik ve sosyal başarısını etkileyeceğini söylemek mümkündür. Sınıf içinde artan iletişimin, bireylerin dil gelişiminde öğrenme isteğini artırması da mümkündür. Ancak bugün Covid19 salgını nedeniyle yüz yüze eğitim kısıtlı şartlarda ve büyük oranda uzaktan eğitim yoluyla gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda eğitim

ortamlarının iletişime açık biçimde yapılandırılması uzaktan eğitimin de önemli bir basamağını oluşturmaktadır.

Uzaktan Eğitim ve Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi

21.yüzyıldaki farklı kültürel unsurların ve yaşam şartlarının odağında yeni bir iletişimin ortaya çıkması normaldir (Fürstenau & Niedrig, 2010, s. 285). Bu yeni iletişim süreci okullarda/öğrenme ortamlarında farklı şartlarda boyut değiştirmektedir. Bugün, eş zamanlı ve eş zamanlı olmayan bir şekilde gerçekleşen uzaktan eğitim öğrenme yönetim sistemi, e-içerik, sanal sınıf, ölçme-değerlendirme bileşenlerinden oluşmaktadır. Bu bileşenlerin her birinin kendine has özellikleri olmakla birlikte bunlar arasında sarmal bir yapı da söz konusudur. Uzaktan eğitimdeki başarı bu sarmal yapının iyi kurgulanmasına bağlıdır (Demir, 2014, s. 210). Bu bakımdan uzaktan eğitimin kullanılması ülkelerin, kurumların ve hatta kişilerin içinde buldukları çağa ve erişilmiş teknolojiye uyum sağlayabilme göstergelerinden biri olarak değerlendirilebilir (Telli Yomomoto & Altun, 2020, s. 26).

Uzaktan eğitimde yer alan çevrim içi sınıflarda öğrenciler, hedef dili bir iletişim aracı olarak kullanabilmelidir. Çeşitli iletişim stratejileri vasıtasıyla herhangi bir konuşmayı başlatabilmeli ve sürdürebilmelidir (Akkaş Baysal, 2019). Bu noktada olumsuzlukların yaşanması, çevrim içi sınıflara yönelik tutumlar başta olmak üzere sınıf içi öğrenmeleri de olumsuz etkiler.

Yabancı dil sınıflarında iletişim; motivasyon ve kaygı düzeyi ile paralel olarak ilerlediği için “Öğrenmede motivasyon doğrudan değil ancak kelimelere dökme, hedef seçenekleri ve hedefe odaklı etkinlikler gibi davranış dizinlerinden çıkarılır. Motivasyon, insanların neden belli şekillerde hareket ettiklerini anlamamıza açıklayıcı bir kavramdır.” (Schunk, 2014, s. 453). Bu noktadan hareketle kendini iyi ifade edebileceğine inanan öğrencilerin çevrim içi sınıflardaki motivasyonunun daha yüksek olması beklenir. Bu motivasyona ulaşamaması öğrenciler açısından zorlayıcı olabilir ancak bu motivasyon eğitimin sürekliliği için gereklidir. Polatcan (2018, s. 36), araştırmasında yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin iletişim kurma isteklerinin yüksek olduğunu, Türkçe ve Türk kültürüne karşı olumlu tutuma sahip olduklarını, okutmanların ise öğrencilerin Türkçe iletişim kurma isteklerini artırmak istediklerini ancak bu konuda bazı problemler yaşadıklarını tespit etmiştir. Polatcan, bu istekliliği etkileyen bireysel özellikleri kaygı, öz güven, motivasyon, kişilik olarak sıralamaktadır. Bu bağlamda dil öğreticilerinin web 2.0 araçlarından yararlanarak oluşturacakları çevrim içi öğrenme ortamları, öğrenciler için hem eğlenceli bir eğitim deneyimi yaşatması ile hem de dil öğrenme motivasyonuna katkı sağlayabilmesi için gereklidir. Ayrıca bu durum sınıf içi etkileşim bağlamında öğrenci motivasyonu kadar öğretici motivasyonu için de değerlidir. Nitekim söz konusu uygulamalar, öğrenci odaklı ve iletişimin ön plana çıkarılmasının hedeflendiği (Güneş, 2011) dil öğretim ortamlarının en önemli parçaları haline gelmiştir. Richards ve Rodgers (2014: 105) yabancı dil öğretiminin temel ilkelerini iletişimsel çerçevede şöyle özetlemiştir:

- Öğrenci dili iletişim içinde kullanarak öğrenir,
- Sınıf içi etkinliklerin amacı anlamlı ve özgün (authentic) iletişim olmalıdır,
- Akıcılık iletişimin önemli boyutlarından biridir,

- İletişim farklı dilsel becerileri gerektirir,
- Dil öğrenme süreci yaratıcı bir oluşum sürecidir ve içinde deneme yanılmayı içerir (Richards ve Rodgers'den Akt. Çetin, 2017: 184).

Ayan ve Dilidüzgün (2018, s. 469), dilin iletişimsel düzlemde metin edinci çerçevesinde aktif kullanılabilmesinin mümkün olduğunu vurgular. Öyleyse uzaktan eğitimde gerçekleştirilen dil öğretimi uygulamalarında iletişimsel edincin kazandırılabilmesi, her dil becerisine yönelik web 2.0 araçlarının sınıf ortamında etkileşimi artırıcı unsur olarak kullanılmasıyla sağlanabilir. Çünkü dinleme/izleme, okuma, yazma ve hatta hazırlıklı konuşma dahi belirli bir metnin ürünüdür. O halde öğrencilerin zihinlerinde ortaya çıkacak her yeni metin örüntüsünün gündelik hayatta kullanılabilir ve işlevsel olması meselesi karşımıza çıkar. Hedeflenen amaç, öğrencinin öğrendiği yabancı dili her ortamda olabildiğince bağımsız, otonom ve yaratıcı bir biçimde kullanmasını sağlamak ve daha geniş anlamda öğrenme tekniklerini kazandırmaktır (Aktaş, 2005, s. 93). Bu çerçevede Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak bazı web uygulamaları Tablo 1'de gösterilmiştir. Bu uygulamalarla beraber sınıf içi etkileşime dayalı çalışmaların, sınıftaki iletişim süreçleri odağındaki uygulamalarla gerçekleştirilmesi ve ilgili uygulamaların hedeflenen dil becerisinin belirlenmesiyle öğrenmede kalıcılığı sağlaması mümkün olacaktır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde öğreticiler ve öğrenciler arasında iletişimi sağlayabilecek web 2.0 araçlarına ve bu araçların hangi seviyede kullanılabileceğine ilişkin uygulama örnekleri hakkında bilgi vermektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki soruya cevap aranmıştır:

1. Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde iletişim odaklı web 2.0 araçları nelerdir?
2. İletişim odaklı web 2.0 araçlarından dil becerilerinin geliştirilmesinde nasıl faydalanılabilir?

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Corbin ve Strauss'a (2008) göre doküman analizi, basılı ve elektronik materyaller olmak üzere tüm belgeleri incelemek ve değerlendirmek için kullanılan sistemli bir yöntemdir. Nitel çalışmada kullanılan diğer yöntemler gibi doküman analizi de anlam çıkarmak, ilgili konu hakkında bir anlayış oluşturmak, ampirik bilgi geliştirmek için verilerin incelenmesini ve yorumlanmasını gerektirmektedir (Corbin ve Strauss'tan Akt. Kırıl, 2020).

Bulgular ve Yorum

Birinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde kullanılacak bazı web uygulamaları Tablo 1’de gösterilmiştir. Bu uygulamalarla beraber sınıf içi etkileşime dayalı çalışmaların, sınıftaki iletişim süreçleri odağındaki uygulamalarla gerçekleştirilmesi ve ilgili uygulamaların hedeflenen dil becerisinin belirlenmesiyle öğrenmede kalıcılığı sağlaması mümkün olacaktır.

Tablo 1

Web 2.0 Araçları ve Becerilere Göre Kullanılabilirliği

<i>Araç</i>	<i>Kullanılabilecek veya Desteklediği Beceri</i>
Padlet	Dinleme, Okuma, Yazma, Konuşma
Lyrics Training	Dinleme, Okuma
Google Classroom	Yazma
MindMeister	Okuma, Yazma
LearningApps	Dinleme, Okuma, Yazma
Voki	Dinleme, Konuşma
Quizlet	Dinleme, Okuma, Yazma
Wordwall	Okuma, Yazma

Tablo 1’de görüldüğü üzere uzaktan Türkçe öğretiminde öğretmenler ve öğrenciler arasında iletişimi sağlayabilecek web 2.0 araçlarına ve bu araçların hangi becerilerin geliştirilmesinde kullanılacağına yönelik sekiz web 2.0 aracı tespit edilmiştir. İlgili araçların dinleme, okuma ve yazma becerileri başta olmak üzere konuşma becerisinin geliştirilmesinde kullanılabileceği tespit edilmiştir. Söz konusu web 2.0 araçlarından en az birine hemen her ders tasarımında yer verilmesi, uzaktan gerçekleştirilen derslerin dijital platformlarda desteklenmesini sağlayıcıdır.

İkinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Uzaktan Türkçe öğretiminde öğretmenler ve öğrenciler arasında iletişimi sağlayabilecek tablo 1’de yer alan web 2.0 araçlarından dil becerileri kapsamında nasıl faydalanılabileceğine yönelik bulgular aşağıdaki gibidir:

Padlet Web 2.0 Aracı ve Özellikleri

Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde öğrenci ve öğretici arasındaki etkileşimi artırmak, kalıcı öğrenmeyi sağlamak, dersleri tekdüzelikten kurtarmak ve sınıf içi iletişim becerilerini geliştirmek için web 2.0 araçlarının kullanılması mümkündür. Fakat yüz yüze ve uzaktan eğitimde kullanılan her web 2.0 aracı dil öğretiminde temel aldığımız dört temel dil becerisine (dinleme, okuma, konuşma ve yazma) uygun değildir. Sınıf içi etkileşimi ve iletişim becerilerini artırmak için dil becerilerine uygun web 2.0 araçları bulunmaktadır. Tablo 1’de gösterildiği üzere okuma, yazma ve konuşma becerisine yönelik en çok kullanılan web 2.0 araçlarından biri Padlet’tir. Padlet, çevrim içi derslerde veya ders dışında işbirlikli çalışmayı kolaylaştırır; hazırlanan içeriklerin, yazıların videoların, görsellerin ve birçok sanal materyallerin toplanabileceği dijital bir pano oluşturma aracıdır. Bir web 2.0 aracı olan Padlet, öğrencilerin ve öğretmenlerin birbirleriyle etkileşim içinde bulunabileceği genel bir paylaşım platformudur.

Padlet uygulaması ile uzaktan Türkçe öğrenen öğrencilere yönelik anlatılacak konular ile ilgili etkileşimli pano ve kavram haritaları oluşturulabilir. Padlet içeriğinde, kullanıcıların ders içinde kullanacakları notlar, videolar, görseller ve birçok sanal materyallerini dijital olarak panolaştırır. Bu bağlamda Padlet, çevrim içi olarak yapılacak derslerde zengin bir dijital içerik oluşturur. Ayrıca öğrencilerle ortak bir alanda oluşturulan pano paylaşılabilir ve farklı kişilerle çalışma ortamı oluşturulabilir (Gökdoğan, 2017). Bu bağlamda uzaktan eğitimde temel amacın öğrenciyi merkeze alan ve aktif öğrenmeyi destekleyen uygulamaların kullanılması gerektiği düşünüldüğünde (Erkut, 2020, s. 127), Padlet uygulamasının bu özelliklere uygun olduğu görülmektedir.

Padlet'in en büyük avantajlarından biri öğrencileri iş birlikli öğrenmeye sevk etmektir. Bu bağlamda Baş ve Yıldırım (2018, s. 828)'in da belirttiği gibi Padlet uygulamasına erişim sağlamak ve kullanmak ergonomik özellikler gösterdiği için öğrenciler ortak alanları görüntüleyebilirler. Sanal platformda hazırlanan Padlet panosuna öğrenciler öğreticinin paylaşacağı link vasıtasıyla erişebilmekte ve kendilerine verilen görevleri yerine getirebilmektedir. İşbirlikli öğrenme ortamı oluşturması ve sınıf içi ve dışında etkin kullanılabilmesi gibi özellikleriyle Padlet uygulaması, öğreticinin rehberliğinde geliştirilebilecek tematik uygulamalarla temel dil becerilerini geliştirmeye ve pekiştirmeye önemli katkı sağlayabilecek uygulamalardandır (Yazar, 2019, s. 620)

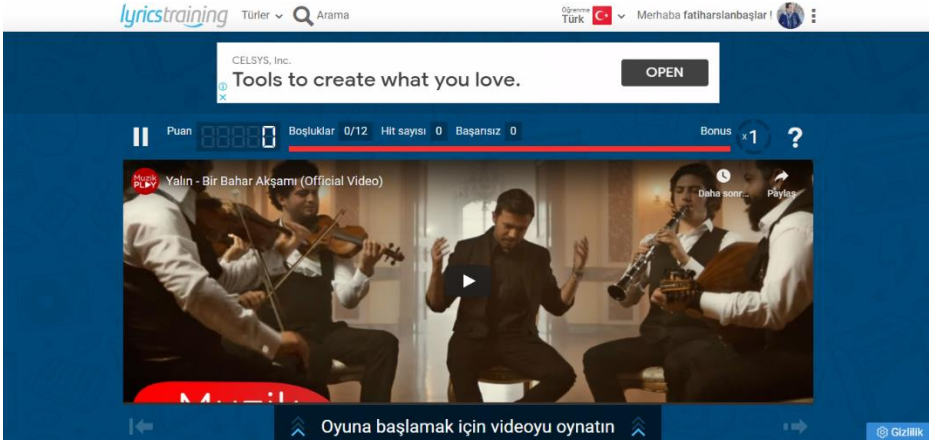
Resim 1. Padlet uygulamasına ait örnek bir etkinlik

Yukarıda resim 1'de de görüldüğü üzere Türkçe öğretiminde Padlet uygulaması kullanılarak öğrencilerin anlamakta zorlandıkları konular çeşitli görsellerle desteklenebilir. Uygulama sayesinde konularla ilgili olarak hazırlanan kavram haritaları öğrencilerle paylaşılarak kalıcı ve etkileşimli bir öğrenme gerçekleştirilebilir. Ayrıca oluşturulan kavram haritası hakkında öğrencilerle bir tartışma konusu başlatılıp, görsellerle desteklenerek okuma, yazma ve konuşma becerilerini geliştirmek için kullanılabilir.

Lyrics Training Web 2.0 Aracı ve Özellikleri

Lyrics Training uygulaması “şarkılarla dil öğren” sloganıyla oluşturulmuş, içinde 13 farklı dil (İngilizce, İspanyolca, Portekizce, Fransızca, İtalyanca, Almanca, Flemenkçe, Japonca, Türkçe, Lehçe, İsveççe, Fince ve Katalanca) üzerinden dinleme etkinlikleri üzerine çalışmalar/alıştırmalar yaptıran bir web 2.0 aracıdır. Öğrenciler uygulamayı bilgisayardan veya daha pratik ve kolay kullanmak için Play Store veya Apple Store üzerinden cihazlarına indirerek kullanabilirler. Lyrics Training uygulaması içinde bulunan bütün şarkılara “YouTube” üzerinden ulaşılabilir. Öğrenciler uygulamayı kullanarak hedef dildeki istedikleri şarkı videosunu dinleyerek ve bu videonun altında yazan kelimeleri dikkatlice gözleriyle takip ederek, eksik bırakılan şarkı sözlerini eş zamanlı olarak doldurabilirler. Bu uygulamayla hem eğlenebilir hem de dil becerilerini geliştirebilirler. Lyrics Training uygulaması, dil öğrenen öğrencilere dört farklı seviye (Beginner, Intermediate, Advantec ve Expert) üzerinden boşluk doldurma şeklinde içerikler sunar. Eğer Beginner(başlangıç) seviyesinde şarkının %10'luk dilimi yaklaşık 19 kelime; intermediate (orta seviye) seviyesinde şarkının %25'lik kısmı yaklaşık 49 kelime; advantec (ileri seviye) seviyesinde, şarkının %50'si yaklaşık 97 kelime, exper(uzman) seçeneğindeyse şarkıdaki bütün kelimeler bulunur (Menteş, 2020). Öğrenciler seviyelerine göre bu etkinlikleri gerçekleştirebilirler. Uygulamanın içinde aynı zamanda karaoke etkinliği de bulunmaktadır. Bu şarkıların seslendirmeleri yapılırken ifadeler ekrana yazı olarak dökülür. Bu sayede öğrenci hem dinleme hem de okuma becerisini geliştirme imkânı bulmaktadır. Aynı zamanda seslendirme özelliği sayesinde öğrencilerin telaffuzları da gelişir.

Lyrics Training, genel olarak bireysel öğrenmeyi ve çalışmayı teşvik eden bir uygulamadır. Yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretiminde ise, çevrim içi derslerde öğretmen liderliğinde ve yönlendirmesi ile öğrencilerin ilgili uygulamayı telefonlarına indirerek eş zamanlı olarak öğretmen takibiyle veya sadece ana bilgisayar üzerinden yine öğretici liderliğinde açılarak, öğrencilerin de takip etmesi ile yapılabilir. Şarkıları dinleyip, aynı zamanda okuyarak takip eden öğrenci eksik olan boşlukları doldurarak dinleme sonunda doğrularına ve yanlışlarına göre bir puan elde eder. Burada almış olduğu puan aynı zamanda öğrencinin ders içi performansını ve motivasyonunu yüksek derecede etkileyerek, derslere daha istekli katılmayı, dinleme becerisine yönelik varsa ön yargılarını kırmayı sağlayacaktır. Yüz yüze eğitimde olduğu gibi uzaktan eğitimde de öğrencinin ilgisini ve motivasyonunu artırıcı etkinlikler yapmak önemlidir. Lyrics Training, Tablo 1'deki kurlar çerçevesinde kullanılabilirlik düzeyine yönelik incelendiğinde A Düzeyi (Başlangıç), B Düzeyi (Orta) ve C Düzeyinde (İleri) kullanılabilirliği görülmüştür.

Resim 2. Lyrics training uygulamasına ait örnek bir etkinlik

“Lyrics Training’te yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılabilir 100 Türkçe şarkı bulunmaktadır. Uygulama günde üç oyunu ücretsiz oynama imkânı verir, sınırsız dinleme için Premium özelliklere geçilmesi gerekir. Premium kısmında şu imkânlar tanınır:

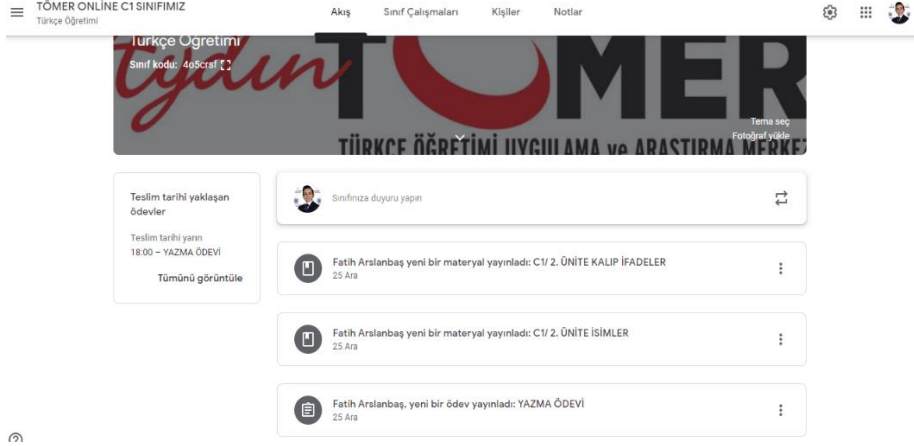
- Beklemeden binlerce şarkı sözünü oynatma.
- Herhangi bir kelime ya da söz öbeğini sınırlar olmadan çevirme.
- Kelime haznenize erişme ve faaliyet geçmişi tamamlama.

Bu şarkıların sayısı ilgili kanallardan izin alındıkça artmakta ve güncellenmektedir.” (Şahin & Karadağ, 2020, s.115). Yabancı dil öğrenen öğrencilere verilen en büyük tavsiyelerden biri olan “dinleyerek öğrenme” son yıllarda teknolojik gelişmelerin de hızla kazanmasıyla birlikte farklı bir boyut kazanmış durumdadır. Bu anlamda yabancı dil olarak Türkçenin uzaktan öğretiminde de çevrimiçi derslerde öğretici kontrolünde veya yönlendirmeleri ile “Lyrics Training” kullanımı derslere canlılık ve farklılık katmakla birlikte öğrencilerde de istek ve heyecan oluşturmaktadır. Çünkü öğrenci şarkı dinleyerek hem yeni kelimeler ve ifadeler öğrenecek hem de eksik kalan sözcükleri doldurarak yazma becerisini de geliştirecektir. Bu anlamda sınıf içi iletişimi güçlendirerek derslere farklı bir boyut kazandıracak da söylemek mümkündür. Sınıf içinde uygulandığında etkileşimi artırmakla birlikte, öğrencilerin bireysel olarak otobüste yolculuk yaparken, seyahat esnasında veya derslerden bağımsız olarak kullandığında bireysel/ders dışı öğrenmeyi teşvik ederek, kalıcı öğrenmeye de yardımcıdır.

Google Classroom Web 2.0 Aracı ve Özellikleri

Dijital teknolojilerle donatılmış Google’ın öğrencilere ve öğretmenlere sunmuş olduğu bir uygulama olan Google Classroom bir sanal sınıf uygulamasıdır. Google Classroom, öğretmenlerin basit bir şekilde ödev verip düzenlemesini, verilen ödevlerle ilgili basit ve verimli olarak geri dönüt verilmesini sağlayan; öğrencilerle sanal ortamda kolayca iletişim kurmayı sağlayan bir uygulamadır. Günümüzde herhangi bir

dijital uygulamayı kullanmak için Google veya Facebook gibi uygulamalar vasıtası ile üyelik işlemlerini tamamlayıp daha sonra uygulamaya erişilebilirlik özelliği verilmektedir. Bu bakımdan Google Classroom, dünyada Google hesabına sahip olan ve öğrenmek isteyen öğrencilere hangi ortamda olursa olsun öğrenme fırsatı sunan bir uygulama olma özelliği ile ön plana çıkmaktadır.

Resim 3. Google classroom uygulamasının arayüzü

Google Classroom ile öğretmenler farklı dersler ve bu derslerin konularına göre sınıflar oluşturabilmekte, öğrencilerin sınıflara kaydolmalarını sağlayarak duyuru, materyal, içerik paylaşımı yapabilmekte; ödev verebilmekte, soru oluşturabilmekte ve bunları değerlendirebilmektedir. Özellikle yabancı dil Türkçenin uzaktan öğretiminde öğretmenler tarafından kullanımına bakıldığında; öğrencilere verilen yazma ödevlerinin takip edilmesi, ödevlerin değerlendirilebilmesi ve geribildirimlerin hızlı verilmesi için oldukça kolay bir kullanıma sahiptir. Öğrenci ve öğretici arasında iletişimi güçlendiren, aynı zamanda işbirlikli çalışmayı ve öğrenmeyi önceleyen bir uygulama olması sebebiyle öğretmenler ve öğrenciler tarafından oldukça fazla kullanılmaktadır. Tüm dünyayı etkisi altına alan yeni tip Covid19 sebebiyle, yüz yüze verilen eğitimlerin uzaktan eğitim sistemlerine entegre edilmesiyle birlikte uzaktan eğitimi daha etkin kılabilmek, öğrencilerle iletişimi daha sıkı ve güçlü tutabilmek ve öğrencilere verilen ödevleri/görevleri daha kolay takip edebilmek amacıyla web 2.0 araçlarına yönelim daha fazla ilgi ve hız kazanmıştır. Bu anlamda Tablo 1’de yer alan beceriler odağında Google Classroom uygulamasının başlangıç, orta ve ileri dil seviyelerinde rahatlıkla kullanılabilirdiği görülmektedir. Uygulama sayesinde öğrenciler yazma becerilerini geliştirmekte, sınıf içi iletişim becerilerine de katkı sağlamaktadır.

Mindmeister Web 2.0 Aracı ve Özellikleri

Mindmeister uygulaması öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerine katkı sağlayan, çok yönlü ve kullanımı kolay olan bir zihin haritası oluşturma aracıdır. Zihin haritası matematikçi, psikolog ve beyin araştırmacısı olan Tony Buzan tarafından kişisel not alma tekniği olarak geliştirilen ve beynin potansiyelini açığa çıkaran güçlü

bir tekniktir (Brinkmann, 2003, akt: Kan, 2012). Metinsel bilginin yapılandırılmış bir şekilde işlenmesinde kullanılan zihin haritası, beynin tüm zihinsel faaliyetlerini kullanabilmesine fırsat veren grafik öğretim materyalidir (Merchie & Van Keer, 2013, akt: Şahin, 2017). Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin anlattığı veya anlatacağı konuyla ilişkili zihin haritaları oluşturmaları, öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerine katkı sağlamakla birlikte sınıf içinde öğrencilerin derse katılmalarını ve konuşmalarını da teşvik edecektir. Zihin haritaları yüz yüze eğitimde öğrencilerin tahtaya ana fikri, konu ya da kavramı çember oluşturacak şekilde çizmesiyle başlamaktadır. Daha sonra öğrencilerin fikirleri ile oluşturulan ana fikir veya kavramlar oklar ya da çizgiler şeklinde dallandırılmalar yapılarak zihin haritaları oluşturulur. Bu sürecin işleyişi uzaktan eğitimde de aynıdır. Mindmeister uygulaması, zihin haritası oluşturmak isteyen tüm öğrencilere farklı formatlarda çeşitlendirilmiş çok renkli bir ortam sunmaktadır. Derslerde zihin haritası oluşturmanın bazı yararları bulunmaktadır. Zihin haritasının yararlarını Şahin (2017, s. 54) şöyle ifade etmiştir:

- Oluşturulan bir zihin haritası, konu ile ilgili öğrenilen bilginin derinleştirilmesine fırsat sunar.
- Zihin haritası, farklı görevlere sahip beynin sağ ve sol loplarnı aktif kılar.
- Zihin haritası, öğrencilerin bilgi yükünü azaltır.
- Zihin haritası aynı zamanda akranlar arasında iletişimi artırmaktadır.
- Zihin haritası hem bilişsel hem de duyuşsal öğrenmenin gerçekleşmesinde etkilidir (Balım, 2013, akt: Şahin, 2017).
- Zihin haritası zihnin yaratıcı düşünmesini sağlar.
- Zihin haritasında bireyler zihinlerindeki kelimeleri görsel olarak sunabilmektedir.
- Zihin haritasında kavramlar gittikçe derinleşen bir hiyerarşiye göre sunulmaktadır. Böylece kavramlar arası ilişkiler görsel olarak sergilenebilmektedir.
- Zihin haritası ile sözel metinler görselleştirilebilmektedir.
- Zihin haritasında renklerin kullanılması zihni aktif tutmakta ve yaratıcılığı desteklemektedir.

Resim 4. Mindmeister uygulamasına ait örnek bir etkinlik

Mindmeister çevrim içi olarak kullanılan bir web 2.0 aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Uygulamaya Google veya Gmail kişisel hesabı üzerinden üye olunarak erişim sağlanabilir, öğrenciler zihin haritalarını oluşturmaya başlayabilir. Uygulamanın arayüzünde oluşturmak istenilen zihin haritalarının formatları görülecektir. Dersin içeriğine uygun zihin haritaları oluşturularak canlı derslerde çok rahat bir şekilde kullanılıp, öğrenciler ile paylaşılabilir. Her yaştaki öğrenci Mindmeister'ı daha verimli çalışmak, yaratıcı potansiyellerini ortaya çıkarmak ve eğitim kariyerlerinde ilerlemek için kullanabilir. Eş zamanlı olarak öğrenci gruplarıyla veya tüm sınıflarla yapılan zihin haritaları paylaşılabilir. Gerçek zamanlı olarak haritalar üzerinde beyin fırtınası ve işbirliği yapılabilir. Çevrimiçi ortak sohbetle fikirler yorumlanabilir, oy verilebilir veya tartışılabilir. MindMeister, Chromebook'larda, iOS ve Android cihazlarda standart herhangi bir web tarayıcısında çalışır (Yaylak, 2017). Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde ise, öğretici liderliğinde, Mindmeister ile hazırlanmış zihin haritaları, öğrencilerle canlı derslerde paylaşarak oluşturulan ana fikir, konu veya kavram ile ilgili öğrencilere beyin fırtınası yaptırılabilir. Uygulamanın özellikle orta (B1-B2) ve ileri (C1-C2) seviyesinde rahatlıkla kullanılabilirdiği bilinmektedir. Temel seviyede (A1-A2) olan öğrencilerin Türkçe kelime bilgilerinin derecesi sebebiyle derslerde sınırlılık yaratabileceği düşünülmektedir. Fakat yine de başlangıç düzeyinde de tercih edilebilir. Bu bağlamda öğrencileri çevrim içi derslerde daha canlı ve aktif tutmak, onların yaratıcı düşünme becerilerine katkı sağlamak, beyin fırtınası yaptırmak gibi amaçlar doğrultusunda Mindmeister uygulamasının rahatlıkla kullanılabilir.

LearningApps Web 2.0 Aracı ve Özellikleri

Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde öğrencilere yönelik anlatılması gereken hedef konularla ilgili etkinlikler ve oyunlar hazırlamak oldukça önemlidir. Bu hem öğrencilerde etkili ve kalıcı öğrenmeyi destekleyecek hem de öğrencileri derste daha aktif kılmayı kolaylaştıracaktır. Bu bağlamda uzaktan Türkçe öğretiminde, öğrencilerin etkinlikler hazırlayabileceği ve derslerde sıklıkla kullanabileceği bir diğer uygulama "LearningApps"tir. LearningApps bir uygulamadan ziyade bir tür etkinlik ve oyunlar hazırlama alt yapısıyla hizmet veren bir yapıdadır. Fakat web 2.0 araçlarının birden fazla fonksiyonunun olduğu ve işbirlikli, etkileşimli öğrenmeyi destekleyen yapılarının olduğu düşünüldüğünde bu siteyi web 2.0 araçları arasında değerlendirebiliriz.

LearningApps, farklı çalışma alanları yaratmak ve ders içi etkileşimi artırıcı özelliklere sahip bir uygulamadır. Tekrarlanabilirlik bu uygulamanın en önemli özellikleridir. Tekrarlar ve var olan önceki çalışmalarda güncelleme yapılabilmesinin mümkün olması oldukça kullanışlıdır (Akkaya, 2019). Bu uygulama sayesinde öğrenciler öğrenmiş oldukları konuları eğlenceli bir ortamda pekiştirir. Öğrencilerde aktif ve kalıcı öğrenme sağlanır. Bu bağlamda uzaktan Türkçe öğretiminde de anlatılan konularla ilgili uygulama içeriği sayesinde birden fazla etkinlik ve oyun hazırlanarak öğrenciler de bu etkinliğe davet edilebilir.

Resim 5. LearninApps.org uygulamasına ait örnek bir etkinlik

LearningApps, uygulaması kullanıcılara birden fazla ve farklı türlerde etkinlik hazırlama fırsatı sunmaktadır. Bu etkinlik türleri eşleştirme oyunu, gruplara doğru eşleştirme, sayı doğrusu hazırlama, normal sıralama, serbest metinli cevaplar, resim üstünde eşleştirme, çoktan seçmeli test, boşluk doldurma metin, uygulama demeti, film veya ses dosyası ile etkinlik oluşturma, kim milyoner olmak ister, grupla yapboz, çengel bulmaca, kelime yığını bulmaca, bul bakalım nerede, adam asmaca, at koşusu, eşini bul ve tahmin et gibi farklı türlerde oyunlar ve etkinlikler oluşturularak derslerde rahatlıkla kullanılabilir. Uygulama içeriği oldukça zengin olup, uygulama kategorisinde birden fazla alanla ilgili daha önce hazırlanmış etkinlikler de bulunmaktadır. Bu etkinlikleri inceleyip fikir edinilebilir, öğreticiler kendi sınıflarında uygulayabilir, düzenleyebilir veya bu formatlarda etkinlikler oluşturabilirler. LearningApps ile ayrıca her öğretici kendi sınıflarını oluşturup, öğrencileri bu sınıflara üye olarak ekleyebilirler. Böylece çevrim içi derslerde kullanılan etkinliklere öğrenciler daha sonrasında da rahatlıkla erişim sağlayabileceklerdir. Uygulamanın arayüzü Türkçe olup belirlenen yönergeleri izleyerek üyelik işlemleri gerçekleştirebilir. Uygulama kategorisinde ayrıca “Türkçe” ve “Yabancı dil olarak Türkçe” bölümleri bulunmaktadır. Bu kategorilerde öğreticilerin “boşluk doldurma, eşleştirme, çoktan seçmeli soru oluşturma, dinleme ve izleme” etkinlikleri oluşturduğu görülmektedir. Bu etkinliklere öğrencilerin davet edilebilmesi için uygulama içeriğinde bulunan “QR Kod” veya uygulama linklerinin öğrencilerle paylaşılması yeterlidir.

Voki Web 2.0 Aracı ve Özellikleri

Yabancı dil öğretiminde ders içi dijital teknolojilerin kullanımı önemli olduğu kadar ders dışı bireysel öğrenme de önemlidir. 21. Yüzyıl’da öğreticilerin ve öğrencilerin geleneksel öğretim ve öğrenim yöntemlerinden bağımsız olarak dijital teknolojileri ve web 2.0 araçlarını kullanması gerektiği her zaman vurgulanan bir konu olmuştur. Bu bağlamda Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde de

öğrencilerin dinleme ve konuşma becerilerine katkı sağlamak amacıyla bazı web 2.0 araçları kullanılmaktadır. Dinleme ve konuşma becerisini geliştirmeye yönelik öğreticilerin ve öğrencilerin kullanmış olduğu bir diğer araç “Voki” uygulamasıdır. Voki uygulaması ile ilgili alan yazında yapılmış çalışmalara bakıldığında birçok araştırmacı Voki'nin bir podcast uygulaması olduğunu vurgulamıştır (Özdemir, 2017; Yalçın, 2020; Yazar, 2019; Peachey, 2015). Podcast içerik sahibi tarafından ses kaydının yapıp dinleyicilere gönderilmesini sağlayan bir yayın çeşididir. Podcast'ın radyo yayınlarından farkı ise dinleyicilerin eş zamanlı olarak yayını takip etme zorunluluğunun olmamasıdır (Peachey, 2015). Voki uygulaması ise çeşitli karakterler oluşturularak bu karakterlerin konuşturulmasına yönelik bir web 2.0 aracıdır. Voki uygulaması ile çevrim içi ortamlarda karakterler oluşturulup bu karakterler ile yazılı metinleri seslendirerek öğrencilerle paylaşılabilir. Uygulama sayesinde oluşturulan karakterler link olarak istenilen ortamda öğrencilerle paylaşılabilir.

Voki, dil becerilerinin ve özellikle konuşma ve dinleme becerilerinin geliştirilmesi amacıyla öğrencilerin motivasyonunu artırmada etkili olabilmektedir. Voki'nin çekingen öğrencileri derslere karşı isteklendirdiğini gösteren çalışmalar mevcuttur. Bunun nedeni ise, Voki'nin ses kaydı yaparken öğrencilerin kendi yüzlerini göstermeden konuşmalarına imkân vermesidir (Yalçın, 2020). Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde ise, öğrencilere belirlenen konular hakkında Voki karakteri oluşturularak paylaşılabilir. Özellikle başlangıç seviyelerinde Türkçe öğrenen öğrencilerden “kendini, ailesini, arkadaşlarını, ev adresini,” dil bilgisi öğretiminde ise, “şimdiki zaman konusuna bağlı olarak, bir günde neler yaptığı” gibi konulara ilişkin karakterleri konuşturarak öğrencilere gönderilebilir.

Resim 6. Voki uygulamasına ait örnek bir etkinlik

Voki, yabancı dilde konuşma korkusunu yenmek veya azaltmak için kullanılabilecek öğretici bir web aracıdır. Derste öğrencilerin dikkatini çekmek için veya ders dışı sistem üzerinden ödevler verilerek öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek için kullanılması yararlı olacak bir uygulamadır (Yalçın, 2020). Voki uygulamasında ayrıca sınıflar oluşturularak öğrenciler sınıflara atanabilirler. Uygulamada 25 farklı dil özelliği bulunmaktadır. Uygulama üç bölümden oluşup (Voki, Voki Classroom ve Voki Presenter) Voki aracı ücretsiz olarak

kullanılmaktadır. Bütün bölümlerin kendi içinde farklı özellikleri bulunmaktadır. Bu özellikler şu şekilde belirtilmiştir:

- Voki: Bireysel olarak çalışabileceğimiz bölümdür. Sınıfça yapılmayan etkinliklerde kullanılması uygundur ve ücretsizdir.
- Voki Classroom: Sınıf veya okulca yapılan etkinlikler için uygun bölümdür. Sınıflar oluşturularak ve öğrenciler eklenerek öğrencilerin yapmış olduğu vokiler takip edilebilir, öğrencilerin gelişimi takip edilebilir. Öğrenciler ödevlendirebilir. Voki Classroom'da eklenen bütün öğrencilerin kendilerine ait sayfası oluşur. Öğrenciler bu sayfalarının linklerini sosyal medyada veya mail gruplarında arkadaşlarıyla paylaşabilir; arkadaşlarının vokilerini izleyebilirler. Voki Classroom 15 günlük deneme süresinden sonra ücretlidir.
- Voki Presenter: Özellik çeşitliliği olarak Standard Voki bölümünden çok farkı yoktur. Ses ve sunu ekleme sınırsızdır. Voki Presenter 15 günlük deneme süresinden sonra ücretlidir.

Quizlet Web 2.0 Aracı ve Özellikleri

Uzaktan eğitim sürecinde kullanılacak bir diğer web 2.0 aracı Quizlet, çevrim içi olarak kelime kartlarının oluşturulabileceği bir “flashcard” uygulamasıdır. Dünya üzerinde özellikle yabancı dil öğrenen ve öğretmenlerin eğitim ortamlarında kelime hazinelerini zenginleştirebilmek, öğrencilerin ise kelime kartları hazırlayıp öğrenciler ile paylaşabildikleri ve çeşitli etkinlikler yapabildiği bir uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır. Uzaktan eğitimde öğrenciler sınıf içerisinde etkili bir eğitim ortamı oluşturmak için Quizlet uygulamasını oldukça fazla kullanmaktadır. Uygulamanın en güzel yönü birçok özelliğin ücretsiz olması dışında, sadece öğretmek için değil bireysel öğrenme için de kullanılabilir olmasıdır. Bu uygulama ile daha önce oluşturulmuş hazır çalışma setleri kullanılabilir veya kişiler yeni bir set oluşturabilirler. Sınıf içerisinde özellikle öğrenciler tarafında öğrenme hedeflerine yönelik hazırlanan çalışma setlerindeki kelime kartları ve oyunlarla öğrenme daha kalıcı bir hale getirilebilir. Uygulamanın arayüzünde birden fazla dil seçeneği bulunmakla birlikte Türkçe dil seçeneğinin de olması uygulamayı daha kolay ve kullanışlı bir hale getirmektedir (Kılıç, 2018).

Resim 7. Quizlet Uygulamasına Ait Örnek Bir Etkinlik

Quizlet uygulaması özellikle kelime öğretimi için öğretmenlere kolaylık sağlamaktadır. Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde öğretmenler canlı derslerde kelime öğretimini Quizlet uygulaması ile etkili bir şekilde yapabilmektedir. Uygulamada ayrıca sınıflar oluşturularak hazırlanan çalışma setleri veya uygulamada yer alan hazır çalışma setleri sınıflara kolayca atanabilmektedir. Quizlet uygulamasında ayrıca bir sınıf oluşturabilir ya da Google Classroom'da var olan bir sınıf buraya entegre edilebilir. Böylece oluşturulan çalışma setleri hem Quizlet sınıflarında hem de Google Classroom'da kolayca paylaşılabilir, öğrencilerin rahatlıkla çalışma setlerine erişmesini sağlanabilir. Öğrenciler bu uygulamayı gerek öğretici liderliğinde canlı derslerde gerekse bireysel olarak uygulamayı Apple Store veya Play Store'dan indirerek cihazlarına yükleyebilir ve öğrenme faaliyetlerine bireysel olarak ders dışında da devam edebilirler. Temel dil becerileri açısından değerlendirildiğinde uygulama, tüm seviyelerde kullanılabilir. Bu uygulamanın başlangıç, orta ve ileri düzeylerde kelime öğretiminin etkili ve kalıcı olarak gerçekleşebileceğini söylemek mümkündür. Öğrenciler, öğretmenlerin hazırladıkları kelime kartlarını öğrenebilir, gördükleri/duydıkları kelimeleri yazabilir, çoktan seçmeli ve boşluk doldurma testlerle alıştırmalar yapabilirler. Ayrıca eşleştirme ve bilgisayar oyunu tarzı yer çekimi oyununu oynayabilirler (Kılıç, 2018). Araştırmalardan da anlaşılacağı üzere Quizlet, hem derste hem de ders dışında yabancı dilde kelime bilgisini geliştirmede başarı getiren bir uygulamadır ve Türkçe kelime öğreniminde kullanılması için öğrencilere tanıtılmasının faydalı olabileceği düşünülmektedir (Yalçın, 2020).

Wordwall Web 2.0 Aracı ve Özellikleri

Wordwall, içerisinde farklı türlerde (çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru-yanlış, sürükle bırak) interaktif testler oluşturmaya yarayan oyunlaştırma tabanlı bir çevrim içi değerlendirme aracıdır. Wordwall ile öğrencilerin derslerde keyif alacağı şekilde, onların öğrenme süreçlerine katkı sağlanabilir ve dersler eğlenceli hale getirilerek interaktif alıştırmalar, etkinlikler ve oyunlar tasarlanabilir. Uygulamanın arayüzü İngilizce olup Türkçe dahil 26 farklı dil seçeneği bulunmaktadır. Uygulamaya google veya gmail kişisel hesabı üzerinden giriş yapılarak erişim sağlanabilir. Wordwall uygulamasının farklı branşlarda ve her seviyede kullanıldığı bilinmektedir. Çünkü uygulama içeriği oldukça zengindir ve farklı içerikler oluşturularak derslerin daha etkili geçmesine katkı sağlamaktadır.

Resim 8. Wordwall uygulamasına ait örnek bir etkinlik

Wordwall uygulamasının bazı özellikleri uygulama içeriğinde şu şekilde belirtilmiştir:

- Wordwall hem etkileşimli hem de yazdırılabilir etkinlikler oluşturmak için kullanılabilir.
- Uygulama etkileşimli olarak bilgisayar, tablet ya da telefon gibi herhangi bir cihazda rahatlıkla kullanılabilir. Ayrıca hazırlanan etkinlikler ders dışında öğrenciler tarafından bireysel olarak oynanabilir veya çevrim içi derslerde öğretici liderliğinde rahatlıkla kullanılabilir.
- Uygulama içeriğinde bulunan, önceden yapılmış etkinliklerin sınıf ihtiyaçları ve öğreticinin öğretim tarzına uygun olmaması halinde bu etkinlikler kolay bir şekilde değiştirilebilir.
- Uygulama içeriğinde hazırlanan etkinlikler öğrencilerle paylaşılabilir, ödev olarak verilebilir. Öğrencilerin ödev sonuçları uygulama içeriğinden rahatlıkla görülebilir.
- Wordwall ile hazırlanan etkinlikler/oyunlar HTML kodu ile başka bir kaynağa veya siteye gömülebilir.
- Hazırlanan etkinliklere, çevrim içi olarak yapılan derslerde eş zamanlı olarak bütün öğrenciler dâhil olabilirler. Böylece interaktif ve etkileşimli bir ortamda öğrencilerin daha etkili, eğlenceli ve kalıcı öğrenmeleri sağlanmış olur.

Wordwall uygulamasının ücretsiz kullanımı açısından bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Uygulama ücretsiz olarak kullanıcılardan sadece beş içerik oluşturmalarına izin vermektedir. Daha sonrasında etkinlikler/oyunlar oluşturmaya devam edebilmesi için ücretli üyelik gerekmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde, Wordwall uygulaması ile her seviye için etkinlikler ve oyunlar hazırlanıp eş zamanlı olarak öğrencilerle bu etkinlikler yapılabilir. Böylece çevrim içi derslerin daha etkileşimli ve eğlenceli geçmesi sağlanabilir.

Sonuç ve Öneriler

21. yüzyıl ile birlikte iletişimin çok yoğun olduğu ve teknolojinin hayatımızda her geçen gün daha fazla yer aldığı, hatta iletişim teknolojileri ile sınırların tamamen ortadan kalktığı bir dünyada yaşamaktayız. Yaşanan bu gelişmeler neticesinde eğitim ve öğretim ortamlarında geleneksel öğretim yöntemlerinin varlığını sürdürmesi mümkün görünmemektedir. Buna bağlı olarak eğitim ve öğretim ortamlarında öğrencilerin benimsemiş oldukları iletişimsel yaklaşımın odağında öğrenci merkezlilik yer almaktadır. Bu bağlamda uzaktan öğretim sistemleri içinde gerçekleştirilecek öğrenci odaklı çevrim içi bütün uygulamalar bugün eğitimde önemli bir yere sahiptir.

Dil öğretiminde teknoloji kullanımının öğrenmeyi kolaylaştırdığı, etkili ve kalıcı öğrenmeyi sağladığı defalarca vurgulanan bir konu olmuş ve alanyazında yapılan çalışmaların da dijitalleşme, web 2.0 araçları ve teknoloji kullanımına yönelik olduğu görülmektedir. Pırlancı (2018) uzaktan eğitimin temellerinin 1700'lü yıllarda atıldığını belirtmiş, devamında bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle daha da fazla

kullanıldığını ifade etmiştir. Buna bağlı olarak Türkiye’de yaklaşık 1 yıldır Covid19 salgını sebebiyle bütün eğitim kurumları uzaktan eğitime geçmiştir. TÖMER’ler bu sürece hazırlıksız yakalansa da üniversitelerin hali hazırda devam eden uzaktan eğitim sistemleri pek çok üniversitede TÖMER’lere de entegre edilerek uzaktan Türkçe öğretimi süreci en az zararlı yönetilmeye çalışılmış, bu süreçte pek çok eksik de tamamlanmaya çalışılarak her geçen gün şartlara uyum sağlayan bir eğitim modeli ortaya konulmuştur. Bu bağlamda yabancı dil öğretiminin en önemli unsurlarından birinin iletişim olduğu düşünüldüğünde öğretmenler dersleri daha etkileşimli ve kalıcı kılabilmek, işbirlikli öğrenmeyi sağlamak, dört temel dil becerisini kalıcı bir şekilde kazandırmak için web 2.0 araçlarına daha fazla yönelmişler ve derslerde kullanımı oldukça artırmışlardır. Bu anlamda literatürde etkileşimli öğretim materyali hazırlama ve başarı arasında pozitif bir ilişkinin varlığının kanıtlanmasıyla sanal sınıf ortamları için etkileşimli öğretim materyallerinin geliştirilmesi önerilmektedir (Yaşlıca, 2020). Ayrıca Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine yönelik öğretici yeterlikleri çerçevesindeki eksikliklerin (İnal, 2020) giderilmesiyle söz konusu etkileşimli eğitim materyallerinin öğretmenler tarafından öğrenme hedefleri çerçevesinde tasarlanması ve sisteme uyumlu bir şekilde işe koşulması mümkün olabilecektir.

Bu çalışmada da Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde iletişimi artırmaya yönelik öğretmenlerin derslerde sıklıkla kullanabilecekleri, dört temel dil becerisiyle yakından ilişkili web 2.0 araçları tanıtılmıştır. Bu araçların sadece uzaktan Türkçe öğretiminde değil yüz yüze eğitimde de kullanıldığında öğrencinin temel dil becerilerine katkı sağlayacağı, iletişimsel becerilerini geliştireceği ve etkili bir öğrenme ortamının oluşturacağı öngörülmektedir. Çalışmada tanıtılan web 2.0 araçlarının içerik olarak oldukça zengin olduğu öğretmenlerin bu araçları uzaktan Türkçe öğretiminde derslerine entegre ederek öğretim materyali hazırlama, içerik oluşturma ve geliştirme konusunda öğretmenlere büyük bir fırsat sunduğu söylenebilir. Uzaktan eğitim; zaman ve mekândan bağımsız, birçok eğitim kaynağına erişim fırsatı sunmakla beraber, bir çok öğrenci ve öğreticiyi buluşturabilmesi yönüyle örgün eğitime göre daha esnek bir yapıya sahiptir (Özer, 2020). Bu bağlamda öğrenci ve öğretmeni eş zamanlı olarak çevrim içi ortamlarda birleştiren platformlarda canlı derslerin daha etkili geçmesi beklenmektedir. Buradan hareketle öğretmenlerin teknolojik yeterlikleri ve hatta teknolojik pedagojik yeterliklerinin önemi ortaya çıkmaktadır. Ayrıca sistem koyucular olarak Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi konusunda görev alan bütün kurum ve kuruluşların yeterli altyapı ve içerik hizmetlerini sağlayabilmeleri, dolayısıyla asgari çerçevede bu çalışmanın odak noktasını oluşturan uygulamalara öğretici ve öğrencilerin rahatlıkla ulaşabilmeleri önemlidir. Bu imkan, öğrenme hedeflerini gerçekleştirmeye destek olacağı gibi, sınıf içi iletişim süreçlerinde sorunsuz bir eğitim ortamının yaratılmasını, bir başka ifade ile yeni normal ve standart bir sınıf ortamı oluşturulabilmesini sağlayacaktır.

Çatışması ve Etik Bildirimi

Bu makale kuramsal bir makaledir. Katılımcıların yer aldığı herhangi bir uygulama ve deney çalışması içermemektedir. Bu nedenle etik kurul onayı için başvuruda bulunulmamıştır. Makalede bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; bilimsel gerçekler üzerinde herhangi bir çarpıtma yapılmamıştır. Etik ihlal sorumluluğunun yazara ait olduğu ve bu makalenin daha önce yayınlanmamış ve paylaşılmamış olduğu sorumlu yazar tarafından taahhüt edilmiştir.

Kaynakça

- Akkaş Baysal, E. (2019). How to teach language learning strategies? *Uluslararası Bilim ve Eğitim Dergisi*, 2(2), 72-98.
- Akkaya, A. (2019). *Bilgisayar donanımı konusunda Web 2.0 araçlarıyla geliştirilen etkinliklerin öğrenci başarısına etkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Balıkesir Üniversitesi.
- Aktaş, T. (2005). Yabancı dil öğretiminde iletişimsel yeti. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1(1), 89-100.
- Ayan, Z., & Dilidüzgün, Ş. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde orta düzey yazma etkinliklerinin iletişimsel yaklaşım bağlamında değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(56), 468-476.
- Baltaş, A., & Baltaş, Z. (2002). *Bedenin Dili*. Remzi Kitabevi.
- Baş, B., & Yıldırım, T. (2018). Yabancılar Türkçe öğretiminde teknoloji entegrasyonu. *Ana Dili Eğitim Dergisi*, 6(3), 827-839. DOI: 10.16916/aded.415059
- Çetin, B. (2017). İletişimsel edinç ve yabancı dil olarak Türkçede dilbilgisi öğretimi. *Turkish Studies*, 12(6), 179-196. DOI: 10.7827/TurkishStudies.11565
- Çetinkanat, C. (1998). Öğretmen adayları ve müfettişlerin bakış açısından öğretmen iletişim becerileri. *Eğitim Yönetimi Dergisi*, 14, 209-221.
- Demir, E. (2014). Uzaktan eğitime genel bir bakış. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 39, 203-212.
- Dökmen, Ü. (2010). *Sanatta ve günlük yaşamda iletişim çatışmaları ve empati*. Remzi Kitabevi.
- Erkut, E. (2020). Covid-19 sonrası yükseköğretim. *Yükseköğretim Dergisi*, 10(2), 125-133.
- Fürstenau, S., & Niedrig, H. (2010). Bilder und Briefe von Mehrsprachigkeit. M. Krüger-Potratz içinde, *Bei Vielfalt Chancengleichheit* (s. 269-288). Münster: Waxmann.
- Gökdoğan, Y. (2017). *Padlet Nedir? Nasıl Kullanılır?*. <https://www.ozeldersalani.com> adresinden 05.12.2020 tarihinde alınmıştır.
- Güneş, F. (2011). Dil öğretim yaklaşımları ve Türkçe öğretimindeki uygulamalar. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 123-148.
- İnal, E. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğreticilerinin eğitim teknolojisi standartları ile ilgili öz yeterliklerinin incelenmesi. *Turkophone*, 7(1), 37-54.
- Kan, A. (2012). *Sosyal bilgiler dersinde bireysel ve grupla zihin haritası oluşturma öğrenci başarısına, kalıcılığa ve öğrenmedeki duyuşsal özelliklere etkisi* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Fırat Üniversitesi.
- Kılıç, A. (2018). *Quizlet nedir?* <https://mektepp.com/quizlet-nedir/>.
- Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 170-189.
- Memduhoğlu, H. B., & Tanhan, F. (2013). Üniversite öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen örgütsel faktörler ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, X(1), 106-124.

- Menteş, M. (2020). *Lyrics Training Nedir? Nasıl Kullanılır?* Web: <https://ingilizce.org/lyricstraining-nedir-nasil-kullanilir/>
- Özdemir, O. (2017). Türkçe öğretiminde dijital teknolojilerin kullanımı ve bir Web uygulaması örneği. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(4), 427-444. DOI: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11283>
- Özer, L. (2020). *Uzaktan eğitimi zenginleştiren araçlar*. <http://www.egitimdeteknoloji.com/uzaktan-egitimi-zenginlestiren-araclar/>
- Peachy, N. (2015). *Tech tools for teachers: podcasting*. Web: <https://www.onestopenglish.com/online-teaching/tech-tools-for-teachers-podcasting/551803.article>
- Pıllancı, H. (2018). Açık ve uzaktan Türkçe öğrenenlerde etkileşim: Eşzamansız iletişimde öğretim diyalogları. *Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 76-90.
- Polat, H. (2016). *Çevrimiçi öğrenme ortamlarında sınıf yönetiminin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* [Yayımlanmış doktora tezi]. Fırat Üniversitesi.
- Polatcan, F. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin iletişim kurma istekliliklerinin incelenmesi* [Yayımlanmış doktora tezi]. Atatürk Üniversitesi.
- Reardon, K. (1987). *Interpersonal Communication: Where Minds Meet*. California: Wadsworth Publishing Company.
- Schunk, D. H. (2014). *Learning theories*. (M. Şahin, Çev.) Nobel Yayınları.
- Şahan, G. (2018). *Göçmen çocukların eğitimi*. Anı Yayınları.
- Şahin, Ç. (2017). Kavram öğretiminde Web 2.0. Z. Tatlı (Ed.). Pegem Akademi.
- Telli Yomomoto, G., & Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (Online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25-34.
- Yalçın, C. (2020). Yabancı dil olarak Almanca öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımı. *International Journal of Language Academy*, 33(33), 344-357. <http://dx.doi.org/10.29228/ijla.43170>
- Yaşlıca, E. (2020). Sanal sınıf ortamında etkileşimli öğretim materyalinin başarıya ve tutuma etkisi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(1), 39-56. <https://doi.org/10.18037/ausbd.700328>
- Yaylak, E. (2017). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitimde sosyal medyayı kullanım düzeyleri ve görüşleri* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Pamukkale Üniversitesi.
- Yazar, İ. (2019). Türkçe öğretiminde ve temel dil becerilerinin kazanımında dijital teknoloji uygulamalarının yeri ve önemi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(64), 613-623. <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2019.3384>
- Yüksel, A. (2004). Empati eğitim programının ilköğretim öğrencilerinin empatik becerilerine etkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 341-354.

Extended Abstract

Instructors, one of the most important elements of education and how the classroom communication equipment is structured in foreign language classes of learners is an

important issue that should be addressed within the framework of distance learning as an interdisciplinary field. How educational elements are organized and different communication forms that change from traditional teaching system of Turkish as a foreign language face-to-face to distance education are very interesting. In this study, a literature study was conducted within the framework of qualitative research method. Additionally, in this study, web 2.0 tools that provide active communication between learns and instructors in distance learning of Turkish as foreign language and example of applications for what levels these tools can be used are included. In this context, the variety of application will increase the quality of distance learning. With the 21st century, we live in a world where communication is very intense and technology is more and more involved in our lives, and even the boundaries with communication technologies are completely eliminated. Because of these developments, it does not seem possible for traditional teaching methods to continue to exist in educational and training environments. Accordingly, student-centered method is the main point of the communicative approach adopted by instructors in educational and training environments. In this context, all student-oriented online applications that will be implemented within distance learning systems have an important place in education today.

In this research, document analysis from qualitative research methods was used. Document analysis is a systematic method used to examine and evaluate all documents, including printed and electronic materials. Like other methods used in qualitative research, document analysis requires the study and interpretation of data to make sense, create an understanding of the relevant topic, and develop empirical knowledge (Corbin & Strauss, 2008; akt. Kral, 2020).

Although TÖMERs (Turkish and Foreign Languages Research and Application Center) was not ready for distance education, this system of distance education in universities, which are currently ongoing platform, were integrated into TÖMERs in many universities so that distance teaching process was tried to manage with the minimal damage. And also, many deficiencies were tired to be completed in this process and updated education model has been introduced.

In this context assuming that one of the most important elements of foreign language teaching is communication, instructors have tend to use Web 2.0 tools in order to make lesson more interactive and memorable, to provide cooperative learning, and to gain four basic language skills permanently. So that the frequency of using Web 2.0 tools has increased relatively.

In this context, it is recommended to develop interactive teaching materials for virtual classroom environments with studies that show a positive relationship between interactive teaching material and success in the literature (Elder, 2020). In addition, by eliminating the deficiencies in the framework of Instructors' competencies for teaching Turkish as a foreign language (Inal, 2020), it will be possible to design these interactive educational materials by Instructors and work properly to system

In this study, Web 2.0 tools that are closely related to four basic language skills that teachers can often use in lessons to increase communication strategies in distance learning of Turkish as a foreign language were introduced. It is believed that these

tools will contribute to the basic language skills of the student, develop their communicative skills and create an effective learning environment when used not only in distance education but also in face-to-face education. It can be said that the Web 2.0 tools introduced in the study are quite rich in content, and that the tutorials offer teachers a great opportunity to prepare, create and develop teaching materials by integrating these tools into their courses in distance education. Distance education: independent of time and space, offers the opportunity to access many educational resources, but has a more flexible structure than formal education in terms of being able to bring together many learners and instructors (Ozer, 2020). In this context, it is expected that live lessons will be more effective on platforms that combine students and instructors simultaneously in online environments. The technological competencies of Instructors and even the importance of technological pedagogy competencies are also revealed.

In addition, as system makers, it is important that all institutions and organizations involved in teaching Turkish as a foreign language can provide adequate infrastructure and content services, so that instructors and learners can easily access the applications that constitute the focus of this work within a minimum framework. This opportunity will support the achievement of learning goals, as well as create a unproblematic educational environment in classroom communication processes, in other words, create a new normal and standard classroom environment.